

Datum: 04.08.2021

Medij: Danas

Rubrika: Dijalog

Autori: Redakcija

Teme: Nacionalni savet mađarske nacionalne manjine (MNT); Narodno pozorište u Subotici

Naslov: Kad politika uđe u pozorište...

Napomena:

Površina: 246

Strana: 13

crvena tačka ● **Danas**

Kad politika uđe u pozorište...

Piše **Gordana Nonin**

Predsedništvo Udruženja kritičara i teatrologa Srbije oglasilo se povodom prekida turneje Salašarskog pozorišta naglašavajući da se energično protive bilo kakvom uplivu politike ili političkih kriterijuma u procenu pozorišnog, kao i svakog drugog umetničkog dela. Podsetili su nas da je časopis „Scena“ pre više od trideset godina objavio broj posvećen zabranama pozorišnih predstava i da nam se tada svima činilo da je sa takvom praksom zauvek završeno.

Ali, desilo se. I bilo je za očekivati. Salašarsko pozorište, po rečima Nacionalnog Saveta mađarske nacionalne manjine, predstavlja jednu od najvećih kulturnih vrednosti Mađara Vojvodine. Ipak, komad „Kazimir i Karolina“ Edena fon Horvata, koji je jedan od najpoznatijih evropskih antifašističkih komada, zabranjen je od strane istog tog Saveta

da se dalje igra u okviru turneje po vojvodanskim mestima. Smetala im je vulgarnost. Glumica drame na mađarskom jeziku Narodnog pozorišta Subotica Žuža Kalmar podnela je ostavku u Mađarskom nacionalnom savetu, smatrajući da „oduzeti mogućnost mladim glumcima da igraju za svoju publiku svim srcem i dušom, i oduzeti publici mogućnost da odlučuju šta im se sviđa, a šta ne, decenijama je nevidena i zastrašujuća cenzura. Ako ovo prođe, to znači da u budućnosti niko od nas neće biti bezbedan“, kazala je Kalmar.

U državi u kojoj nije problem što se građanima svakodnevno servira, putem TV kanala sa nacionalnom frekvencijom, već neizdrživa količina vulgarnosti i nasilja, problem nastane kada vlast pomisli da im „ispod radara“, već godinama, jedno pozorište „izmiče“ i ne pravi pozorišne

predstave po modelu koji su oni zamislili. Jer, oni su verovatno zamislili „lake note“ za vrele letnje dane, pa da se narod veseli i uživa u predstavama, a dobili su predstavu za koju Pastor tvrdi da „zlostavlja publiku“ pa roditelji moraju da zatvaraju deci i oči i uši...

Pozorište uvek traga za istinom, publika može da bira, može da ne kupi kartu. Pitanje je šta ćemo sa užasavajućim vrednosnim sistemom koji se svakodnevno nameće u ovom društvu, ukazivala nam umetnost na taj problem ili ne. Da zatvaramo oči i uši i pred tim, nikada nije bilo rešenje. Pozorište to zna, a cenzorima se to očito ne sviđa. Eto nama tematskog broja časopisa „Scena“ opet i to sa temom da je Eden fon Horvat, koji je bio zabranjivan i 1933. godine u Berlinu, gde su mu i dela spaljivana na lomačama, ponovo prokažen i posle celog jednog veka.

